

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

z dnia 6 kwietnia 1998 r.

w sprawie wysokości, trybu i szczegółowych zasad przyznawania i wstrzymywania świadczeń dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy.

Na podstawie art. 85 ust. 8 ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o cudzoziemcach (Dz. U. Nr 114, poz. 739) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa wysokość, tryb i szczegółowe zasady przyznawania i wstrzymywania świadczeń dla cudzoziemców, w sprawie których zostało wszczęte postępowanie o nadanie statusu uchodźcy, w zakresie zakwaterowania, wyżywienia, opieki medycznej, pomocy rzeczowej oraz pomocy pieniężnej, zwanych dalej „świadczeniami”.

2. Świadczenia obejmują, w zależności od potrzeb:

- 1) pomoc w zakresie zakwaterowania lub wyżywienia, w tym umieszczenie cudzoziemca w Centralnym Ośrodku Recepcyjnym dla Uchodźców, a w razie braku możliwości umieszczenia w tym Ośrodku — w innym ośrodku dla osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy albo w obiekcie spełniającym warunki określone w odrębnych przepisach w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać ośrodki dla osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, zwanych dalej „ośrodkami dla uchodźców”,
- 2) świadczenia zdrowotne,
- 3) zaopatrzenie w odzież, środki higieny osobistej i pomoce szkolne,
- 4) ekwiwalenty pieniężne na pokrycie kosztów zakwaterowania, wyżywienia, przejazdu w celu wzięcia

udziału w postępowaniu o nadanie statusu uchodźcy albo w celu stawienia się na badania lekarskie lub szczepienia ochronne,

- 5) refundację wydatków poniesionych na zakup leków i artykułów sanitarnych oraz przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych,
- 6) pomoc pieniężną na pokrycie drobnych wydatków albo na pokrycie kosztów powrotu do kraju pochodzenia cudzoziemca lub przejazdu do kraju trzeciego.

§ 2. 1. Świadczenia przyznaje się cudzoziemcom, którzy uprawdopodobnią, że na czas trwania postępowania o nadanie statusu uchodźcy nie posiadają wystarczającej ilości środków na pokrycie kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a w szczególności zapewnienia sobie w tym czasie zakwaterowania i wyżywienia.

2. Świadczenia mogą być również przyznane cudzoziemcowi na okres nie dłuższy niż 3 miesiące od dnia wydania decyzji ostatecznej o nadaniu statusu uchodźcy, jeżeli uprawdopodobni on, iż nie ma możliwości zapewnienia sobie w tym czasie środków utrzymania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Zakres i czas, na jaki zostały przyznane świadczenia, określa się w decyzji o ich przyznaniu.

4. Decyzja, o której mowa w ust. 3, powinna uwzględniać uzasadnione żądania zawarte we wniosku

o przyznanie świadczeń cudzoziemcowi, w sprawie którego wszczęto postępowanie o nadanie statusu uchodźcy, zwanego dalej „wnioskiem”.

5. Świadczenia przyznaje się ze środków budżetu państwa pozostających w dyspozycji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, z zastrzeżeniem § 6 ust. 5.

§ 3. 1. Cudzoziemiec, który ubiega się o przyznanie świadczeń, składa wniosek do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Wzór wniosku określa załącznik do rozporządzenia.

2. Wniosek może być złożony niezwłocznie po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania o nadanie statusu uchodźcy.

3. We wniosku należy wskazać okoliczności uzasadniające przyznanie świadczeń.

4. Przy składaniu wniosku należy przedstawić dokument paszportowy lub tymczasowe zaświadczenie tożsamości cudzoziemca oraz wizę pobytową, a także podać adres miejsca pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli cudzoziemiec go posiada. Tym samym wnioskiem może być objęty małżonek cudzoziemca i jego małoletnie dzieci, jeżeli wszystkie te osoby ubiegają się o status uchodźcy.

5. W przypadku złożenia wniosku o nadanie statusu uchodźcy przez wieloosobową grupę cudzoziemców można odstąpić, na okres do 3 dni, od wymogów określonych w ust. 4.

6. Wniosek może być wypełniony w języku polskim lub w języku zrozumiałym dla cudzoziemca.

§ 4. 1. Wniosek podlega rozpatrzeniu niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni od dnia złożenia.

2. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji przyznaje świadczenia, odmawia ich przyznania oraz wstrzymuje przyznane świadczenia określone w rozporządzeniu.

3. Czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji może powierzyć dyrektorowi Centralnego Ośrodka Recepcyjnego dla Uchodźców.

4. W razie zmiany okoliczności uzasadniających przyznanie świadczeń cudzoziemiec może zwrócić się ponownie z wnioskiem do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

§ 5. Zapewnienie cudzoziemcowi zakwaterowania i wyżywienia może nastąpić poprzez:

- 1) umieszczenie w domu noclegowym w wypadkach określonych w § 2^l i 25,
- 2) przyznanie ekwiwalentu pieniężnego na pokrycie we własnym zakresie:
  - a) kosztów zakwaterowania — w wysokości odpowiadającej dziennie 1,5-krotności kwoty stawki

ryczałtu za nocleg, określonej w przepisach w sprawie ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na terenie kraju,

- b) kosztów wyżywienia — w wysokości odpowiadającej dziennie kwocie jednej diety za dobę podróży na terenie kraju, określonej w przepisach w sprawie ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na terenie kraju, zwanej dalej „dieta”,

3) umieszczenie w ośrodku dla uchodźców.

§ 6. 1. Świadczenia zdrowotne obejmują:

- 1) świadczenia zdrowotne podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej w warunkach ambulatoryjnych lub w miejscu pobytu osoby potrzebującej tych świadczeń,
- 2) szczepienia ochronne,
- 3) świadczenia zdrowotne, środki farmaceutyczne, materiały medyczne, pomieszczenie i wyżywienie odpowiednie do stanu zdrowia podczas leczenia szpitalnego,
- 4) świadczenia pogotowia ratunkowego w nagłych wypadkach,
- 5) zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

2. Świadczenia zdrowotne w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1—4, realizują publiczne zakłady opieki zdrowotnej właściwe dla miejsca pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie ważnej wizy pobytowej oznaczonej symbolem „17” oraz zaświadczenia o przyznaniu świadczeń poza ośrodkiem dla uchodźców, na koszt zakładu udzielającego świadczenia.

3. Świadczenia zdrowotne w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, realizują publiczne zakłady opieki zdrowotnej na podstawie wskazań lekarzy zakładów opieki zdrowotnej, o których mowa w ust. 2, na koszt zakładu udzielającego świadczenia.

4. Koszty, o których mowa w ust. 2 i 3, podlegają refundacji ze środków budżetu państwa pozostających w dyspozycji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, na podstawie przedłożonych przez publiczny zakład opieki zdrowotnej dowodów ich poniesienia.

5. Koszty, o których mowa w ust. 3, mogą być refundowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

§ 7. Świadczenia zdrowotne obejmują również zwrot kosztów zakupu leków i artykułów sanitarnych — w wysokości odpowiadającej przedstawionym rachunkom.

§ 8. 1. Pomoc rzeczowa polega na dostarczaniu cudzoziemcowi odzieży dostosowanej do pory roku i środków higieny osobistej, jeżeli nie posiada on środków pieniężnych w wysokości umożliwiającej zaspokojenie tych potrzeb we własnym zakresie.

2. Noworodkom zapewnia się pomoc rzeczową w postaci wyprawki.

3. Łączna wartość udzielonej pomocy rzeczowej, o której mowa w ust. 1 i 2, nie może przekroczyć kwoty 16 diet.

4. Zamiast pomocy rzeczowej cudzoziemiec może otrzymać ekwiwalent pieniężny na pokrycie kosztów zakupu odzieży i środków higieny osobistej, w wysokości 8 diet.

5. Cudzoziemiec, który złożył wniosek o nadanie statusu uchodźcy podczas przekraczania granicy, może otrzymać bilet na przejazd w celu odbycia podróży do miejscowości, w której ma siedzibę organ rozpatrujący ten wniosek. Koszty przejazdu pokrywa organ uprawniony do przyjęcia wniosku o nadanie statusu uchodźcy.

§ 9. 1. Jednorazowa pomoc pieniężna polega na pokryciu kosztów przejazdu w celach, o których mowa w § 16 ust. 1, na podstawie przedłożonych przez cudzoziemca dowodów ich poniesienia. Wypłata świadczenia następuje w terminie 10 dni od dnia przedstawienia tych dowodów.

2. Koszty przejazdu, o których mowa w ust. 1, obejmują przejazd najtańszym środkiem komunikacji publicznej.

§ 10. 1. Stałą pomoc pieniężną na pokrycie drobnych wydatków można przyznać cudzoziemcowi w wysokości 2,5 diety miesięcznie.

2. Świadczenie, o którym mowa w ust. 1, wypłaca się w okresach miesięcznych, w terminie do 10 dnia każdego miesiąca.

§ 11. Wypłata świadczeń, o których mowa w § 5 pkt 2, § 7, § 8 ust. 4, § 9 i 10, może odbywać się przekazem pocztowym na adres wskazany przez cudzoziemca.

§ 12. Umieszczenie cudzoziemca w ośrodku dla uchodźców może nastąpić, jeżeli nie ma przeciwwskazań medycznych lub przeciwwskazań w zakresie bezpieczeństwa cudzoziemca.

§ 13. Cudzoziemiec, który otrzymał skierowanie do ośrodka dla uchodźców, zostaje zakwaterowany w pomieszczeniu mieszkalnym wyznaczonym przez pracownika tego ośrodka.

§ 14. 1. Cudzoziemcy umieszczeni w ośrodkach dla uchodźców korzystają z wyżywienia zbiorowego organizowanego przez ośrodek w postaci trzech posiłków dziennie, z zastrzeżeniem § 21.

2. Stawka dziennego wyżywienia, obejmująca koszty produktów spożywczych, jest równoważna 1 diecie.

§ 15. Świadczenia zdrowotne dla cudzoziemców umieszczonych w ośrodkach dla uchodźców udzielane są w zakresie i na zasadach określonych w § 6, z tym że udzielanie świadczeń przez zakład opieki zdrowotnej następuje na podstawie skierowania wydanego przez lekarza ośrodka dla uchodźców.

§ 16. 1. Cudzoziemiec umieszczony w ośrodku dla uchodźców może otrzymać bilety na przejazd:

- 1) w celu wzięcia udziału w postępowaniu o nadanie statusu uchodźcy,
- 2) w celu stawienia się na badania lekarskie lub szczepienia ochronne,
- 3) w innych uzasadnionych przypadkach.

2. W wypadku pokrycia kosztów podróży w celach, o których mowa w ust. 1, we własnym zakresie, cudzoziemcowi przysługuje zwrot kosztów od administracji ośrodka dla uchodźców, na podstawie przedłożonych dowodów ich poniesienia. Przepis § 9 ust. 2 stosuje się.

§ 17. 1. Cudzoziemiec umieszczony w ośrodku dla uchodźców otrzymuje jednorazowo pakiet sanitarny środków higieny osobistej o wartości do 2 diet.

2. Cudzoziemiec umieszczony w ośrodku dla uchodźców otrzymuje ekwiwalent pieniężny w wysokości 1 diety na zakup środków higieny osobistej.

3. Dodatkowe środki higieny osobistej mogą być przydzielone kobietom w pociągu i osobom chorym.

4. Świadczenie, o którym mowa w ust. 2, jest wypłacane raz w miesiącu, począwszy od drugiego miesiąca pobytu.

§ 18. Cudzoziemiec umieszczony w ośrodku dla uchodźców może otrzymać pomoc rzeczową w postaci odzieży i wyprawki dla noworodka w zakresie i na warunkach określonych w § 8.

§ 19. 1. Cudzoziemcom umieszczonym w ośrodkach dla uchodźców, w miarę możliwości, zapewnia się bezpłatną naukę języka polskiego.

2. Małoletnim umożliwia się naukę w zakresie programu szkoły podstawowej.

3. Cudzoziemcy korzystający z nauki języka polskiego otrzymują pomoc rzeczową w postaci podstawowych materiałów do nauki, a małoletni, o których mowa w ust. 2, mogą otrzymać, na wniosek ich rodziców lub opiekunów, wyposażenie szkolne oraz pokrycie kosztów wynikających z opłat szkolnych w szkołach publicznych.

4. Cudzoziemcom umieszczonym w ośrodku dla uchodźców, w miarę możliwości, stwarza się warunki do korzystania z kursów przygotowania zawodowego.

§ 20. 1. Cudzoziemiec umieszczony w ośrodku dla uchodźców otrzymuje stałą pomoc pieniężną na pokrycie drobnych wydatków w wysokości miesięcznie 2,5 diety.

2. Świadczenie, o którym mowa w ust. 1, może być podwyższone do wysokości miesięcznie 5 diet, jeżeli cudzoziemiec wykonuje proste prace porządkowe na rzecz ośrodka.

3. Świadczenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, jest wypłacane 2 razy w miesiącu.

§ 21. W wypadkach uzasadnionych koniecznością żywienia dietetycznego, którego nie może zapewnić ośrodek dla uchodźców, na podstawie wskazania lekarza ośrodka cudzoziemiec otrzymuje ekwiwalent pieniężny za wyżywienie w wysokości 1 diety dziennie.

§ 22. 1. Cudzoziemcowi, który zrezygnował z ubiegania się o nadanie statusu uchodźcy, może być przyznana, na jego wniosek, jednorazowa pomoc pieniężna na pokrycie kosztów powrotu do kraju pochodzenia lub przejazdu do kraju trzeciego, jeżeli uzyskał zezwolenie na osiedlenie się w tym kraju.

2. Koszty, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności:

- 1) koszty przejazdu,
- 2) opłaty administracyjne związane z wydawaniem wiz i wymaganych zezwoleń.

3. Cudzoziemiec ubiegający się o pomoc, o której mowa w ust. 1, składa wniosek do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w trybie określonym w § 4 ust. 4.

§ 23. 1. Udzielanie świadczeń wstrzymuje się w razie:

- 1) ustania okoliczności uzasadniających ich przyznanie, a w szczególności stwierdzenia posiadania środków finansowych na pokrycie kosztów pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) wydania decyzji ostatecznej o nadaniu lub o odmowie nadania statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) upływu terminu, na jaki świadczenia zostały przyznane,
- 4) wszczęcia postępowania karnego w sprawie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, na czas niezbędny do wydania prawomocnego orzeczenia,
- 5) wykorzystywania świadczeń w sposób rażąco niezgodny z celem, na jaki zostały przyznane, stwierdzonego w szczególności w czasie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez upoważnionego pracownika ośrodka dla uchodźców,
- 6) podjęcia przez cudzoziemca zatrudnienia lub wykonywania pracy zarobkowej bez wymaganego zezwolenia lub zgody dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy albo podjęcia działalności gospodarczej bez uzyskania wymaganego zezwolenia,
- 7) uporczywego naruszania przez cudzoziemca postanowień regulaminu ośrodka dla uchodźców albo uchylania się od udziału w postępowaniu o nadanie statusu uchodźcy, jeżeli przeprowadzona z nim rozmowa ostrzegawcza przez upoważnionego pracownika nie przyniosła rezultatu.

2. Można wstrzymać świadczenia, w wypadku wszczęcia postępowania karnego w sprawie o przestępstwo inne niż wymienione w ust. 1 pkt 4 lub postępowania w sprawach o wykroczenia, na czas do wyda-

nia prawomocnego orzeczenia, jeżeli charakter zarzucanych czynów świadczy o rażącym naruszeniu porządku prawnego w Rzeczypospolitej Polskiej lub stanowi zagrożenie dla zdrowia obywateli lub innych cudzoziemców.

3. Wstrzymanie świadczeń w wypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4—7, następuje z upływem 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności wymienionych w tych przepisach, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5.

4. Wstrzymanie świadczeń nie obejmuje świadczeń zdrowotnych w wypadku konieczności poddania cudzoziemca leczeniu szpitalnemu w okresie pobytu w szpitalu.

5. Jeżeli ostateczna decyzja o odmowie nadania statusu uchodźcy dotyczy kobiet w zaawansowanej ciąży lub rodzin wielodzietnych z dziećmi poniżej 13 roku życia, udzielanie świadczeń wstrzymuje się najpóźniej z upływem 3 miesięcy od dnia wydania decyzji.

§ 24. Cudzoziemcowi, który otrzymał ostateczną decyzję o odmowie nadania statusu uchodźcy, a który złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, można zapewnić świadczenia poza ośrodkiem dla uchodźców w domu noclegowym prowadzonym przez jednostkę niepaństwową, na czas nie dłuższy niż do ponownego rozpatrzenia sprawy. Wysokość opłat związanych z tymi świadczeniami nie powinna przekraczać 60% stawek określonych w § 5 pkt 2 lit. a) i b).

§ 25. Jeżeli w wypadkach określonych w art. 37 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o cudzoziemcach (Dz. U. Nr 114, poz. 739) cudzoziemiec złoży wniosek o nadanie statusu uchodźcy, a wydanie postanowienia o wszczęciu postępowania nie będzie możliwe, cudzoziemiec może być umieszczony w domu noclegowym prowadzonym przez jednostkę niepaństwową, na zasadach, o których mowa w § 24, na okres do 5 dni, nie dłużej jednak niż do pierwszego dnia roboczego następującego po dniu wolnym od pracy.

§ 26. Dyrektor Centralnego Ośrodka Recepcyjnego dla Uchodźców może powierzyć organizacji społecznej, w drodze umowy, realizację świadczeń, o których mowa w § 24 i 25.

§ 27. 1. Umowy dotyczące pomocy integracyjnej, zawarte między Ośrodkiem dla Uchodźców w Nadarzynie i cudzoziemcami, którym nadano status uchodźcy, w ramach Programu indywidualnej adaptacji, przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o cudzoziemcach (Dz. U. Nr 114, poz. 739), zachowują ważność do chwili wygaśnięcia.

2. Koszty związane z realizacją umów, o których mowa w ust. 1, będą pokrywane ze środków budżetu państwa, pozostających w dyspozycji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

§ 28. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji:

J. Tomaszewski

Załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 kwietnia 1998 r. (poz. 316)

WZÓR WNIOSKU O PRYZNANIE ŚWIADCZEŃ CUDZOZIEMCOWI, W SPRAWIE KTÓREGO WSZCZĘTO POSTĘPOWANIE O NADANIE STATUSU UCHODźCY

WNIOSEK Nr .../...

o przyznanie świadczeń cudzoziemcowi, w sprawie którego wszczęto postępowanie o nadanie statusu uchodźcy

1. Nazwisko																						
2. Imię																						
3. Imię ojca																						
4. Data urodzenia																						
5. Obywatelstwo																						

6. Dane współmałżonka/współmałżonki (nazwisko, imię, data urodzenia):
 .....

7. Dane dzieci małoletnich lub innych, znajdujących się pod opieką (nazwisko, imię, data urodzenia, płeć):
 .....
 .....
 .....
 .....

8. Dokumenty tożsamości (rodzaj, seria, numer): .....
 .....

9. Proszę o przyznanie świadczeń socjalnych w następującym zakresie:

	tak	nie
a) zakwaterowanie	☐	☐
b) wyżywienie	☐	☐
c) opieka medyczna	☐	☐
d) pomoc rzeczowa	☐	☐
e) pomoc pieniężna	☐	☐

na okres od ..... do .....

10. Informacje uzupełniające o zakresie wnioskowanych świadczeń:
 .....
 .....
 .....

11. Okoliczności i przyczyny, dla których Pan/Pani ubiega się o przyznanie świadczeń socjalnych:

tak

nie

a) nie posiadam wystarczającej ilości środków pieniężnych na pokrycie kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

b) nie mam możliwości zapewnienia sobie we własnym zakresie środków utrzymania się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po uzyskaniu statusu uchodźcy

12. Inne okoliczności i przyczyny, dla których Pan/Pani ubiega się o przyznanie świadczeń:

.....

.....

.....

.....

.....

.....
(data i podpis składającego wniosek)

1. Po rozpatrzeniu wniosku:
nie przyznaje się świadczeń*⁾
przyznaje się świadczenia w następującym zakresie*⁾

.....

.....

.....

2. Uzasadnienie:

.....

.....

.....

.....

.....
(podpis rozpatrującego wniosek)